

ΤΡΙΩΔΙΟ - ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

Όταν κάποιος ξεκινάει ένα ταξίδι θα πρέπει να ξέρει που πηγαίνει. Αυτό συμβαίνει και με τη Μεγάλη Σαρακοστή. Πάνω απ' όλα η Μ.Σαρακοστή, είναι ένα πνευματικό ταξίδι που προορισμός του είναι το Πάσχα, <<Εορτή των Εορτών>>. Η νέα ζωή η οποία πρίν δύο χιλιάδες περίπου χρόνια <<ανέτειλε εκ του τάφου>>, προσφέρθηκε σε μας, σε όλους εκείνους που πιστεύουν στο Χριστό. Μας δόθηκε τη μέρα που βαφτιστήκαμε.

Έτσι το Πάσχα πανηγυρίζουμε την Ανάσταση του Χριστού σαν γεγονός που έγινε και ακόμη γίνεται σε μας. Γιατί ο καθένας μας έλαβε το δώρο αυτής της νέας ζωής. Είναι ένα δώρο που ριζικά αλλάζει τη διάθεσή μας απέναντι σε κάθε κατάσταση αυτού του κόσμου, ακόμη και απέναντι στο θάνατο. Επιβεβαιώνουμε θριαμβευτικά το: <<νικήθηκε ο θάνατος>>. Φυσικά υπάρχει ακόμα ο θάνατος, είναι σίγουρος, τον αντιμετωπίζουμε, και κάποια μέρα θα έρθει και για μας. Αλλά όλη η πίστη μας είναι ότι με το δικό Του θάνατο ο Χριστός άλλαξε τη φύση ακριβώς του θανάτου. Τόν έκανε *πέρασμα* - <<διάβαση>>, <<Πάσχα>> - στη βασιλεία του Θεού μεταμορφώνοντας τη δραματικότερη τραγωδία σε αιώνιο θρίαμβο, σε νίκη. Με το <<Θανάτω θάνατον πατήσας>>, μας έκανε μετόχους της Ανάστασης Του.

Τέτοια είναι η πίστη της Εκκλησίας μας. Εμείς ξεχνάμε όλα αυτά γιατί είμαστε απασχολημένοι, τόσο βυθισμένοι στις καθημερινές έγνοιες μας, που ξεχνάμε ακόμα και το θάνατο και τελικά, εντελώς αιφνιδιαστικά, μέσα στις <<απολαύσεις της ζωής μας>> μας έρχεται τρομακτικός, αναπόφευκτος, παράλογος.

Πραγματικά ζούμε σαν να μην ήρθε ποτέ Εκείνος. Αυτή είναι η μόνη πραγματική αμαρτία, όλων των κατ' όνομα χριστιανών. Αν το αναγνωρίσουμε αυτό, τότε μπορούμε να καταλάβουμε τι είναι το Πάσχα και γιατί χρειάζεται και προϋποθέτει τη Μεγάλη Σαρακοστή. Ολόκληρη η λατρεία της Εκκλησίας μας είναι οργανωμένη γύρω από το Πάσχα, που είναι το *Τέλος* και που ταυτόχρονα είναι και η *Αρχή*. Γιά πολλούς από τους χριστιανούς, η Μεγάλη Σαρακοστή αποτελείται από τυπικούς κανόνες που επικρατεί το αρνητικό στοιχείο, όπως η αποχή απο ορισμένα φαγητά. Όμως σκοπός της είναι να <<μαλακώσει>> τη καρδιά μας τόσο, ώστε να μπορεί να αποκτήσει την εμπειρία της κρυμμένης <<δίψας και πείνας>> για επικοινωνία με το Θεό. Αυτή η

<<ατμόσφαιρα>> της Μ.Σαρακοστής δημιουργείται βασικά με τη λατρεία, με τους ύμνους του *Τριωδίου* που οι ιεροί υμνογράφοι, σύνθεσαν και οργάνωσαν όλες τις ακολουθίες, με θαυμαστή κατανόηση της ανθρώπινης ψυχής.

Τό **ΤΡΙΩΔΙΟ** είναι ένα λειτουργικό βιβλίο που περιλαμβάνει ύμνους και βιβλικά αναγνώσματα για την κάθε μέρα της περιόδου της Μ. Σαρακοστής, η οποία αρχίζει με την Κυριακή του Τελώνη και του Φαρισαίου και τελειώνει με τον Εσπερινό του Αγίου και Μεγάλου Σαββάτου.

Η άγνοια των ύμνων του Τριωδίου είναι η βασική αιτία που μας κάνει σιγά σιγά να παραμορφώνουμε τη κατανόηση, το σκοπό και το νόημα της Μεγάλης Σαρακοστής.

Πολύ πριν αρχίσει η Μ.Σαρακοστή, η Εκκλησία μας αναγγέλει ότι πλησιάζει και μας καλεί να μπούμε στην περίοδο της προετοιμασίας γ' αυτήν. Γιατί; Γιατί η Εκκλησία έχει μιά βαθιά ψυχολογική γνώση της ανθρώπινης φύσης. Ξέροντας την έλλειψη αυτοσυγκέντρωσης και την τρομακτική <<κοσμικότητα>> της ζωής μας, αναγνωρίζει την αδυναμία μας να αλλάξουμε αυτόματα, να πάμε ξαφνικά από μιά πνευματική ή διανοητική κατάσταση σε μιά άλλη. Έτσι, αρκετά πρίν αρχίσει η ουσιαστική προσπάθεια, η Εκκλησία προκαλεί τη προσοχή μας στη σοβαρότητα της Μ.Σαρακοστής και μας καλεί να σκεφθούμε τη σημασία της.

Αυτή η προπαρασκευαστική περίοδος περιλαμβάνει τις Κυριακές: α) Του [Τελώνη](#) και του Φαρισαίου, που αναφέρεται στην Ταπείνωση. β) Του [Ασώτου](#), που αναφέρεται στην μετάνοια. γ) Της [Απόκρεω](#), που αναφέρεται στην Τελευταία Κρίση και στη χριστιανική αγάπη και δ) Της [Τυροφάγου](#), ή της Συγγνώμης που θυμόμαστε της εξορία από τον Παράδεισο των Πρωτοπλάστων.

(ALEXANDER SCHMEMANN-ΜΕΓΑΛΗ ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ
-ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΣΧΑ- ΕΚΔΟΣΕΙΣ <<ΑΚΡΙΤΑΣ>>)